

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Кафедра медико-біологічних основ охорони життя та цивільного захисту

Макаренко А.В., Мусхаріна Ю.Ю.
ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНІ МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЇ
(методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни
«Медико-біологічні методи реабілітації людини»)

Слов'янськ - 2022 р.

Затверджено Вченою радою ДДПУ
(протокол № 9 від 27.06.2022 р.)

Затверджено на засіданні кафедри медико-біологічних
основ охорони життя та цивільного захисту ДДПУ
(протокол № 10 від 05.05.2022 р.)

УДК 378.016:615.83(072)
Ф50

Укладачі:

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медико - біологічних
основ охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ “Донбаський
державний педагогічний університет” **Макаренко А.В.**

кандидат педагогічних наук, доцент, зав.кафедри медико-біологічних
основ охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ “Донбаський
державний педагогічний університет” **Мусхаріна Ю.Ю.**

Рецензенти:

кандидат медичних наук доцент кафедри медико-біологічних
основ охорони життя та цивільного захисту ДВНЗ “Донбаський
державний педагогічний університет”

Яковенко В.Г.

декан факультету фізичного виховання, доцент кафедри
теоретичних, методичних основ фізичного виховання і
реабілітації ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний
університет”

Холодний О.І.

©Макаренко А.В., Мусхаріна Ю.Ю.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

ФІЗІОТЕРАПІЯ - розділ медицини, що вивчає дію на організм людини природних (природною) або штучно одержуваних (преформованих) фізичних факторів і використання їх з метою збереження, відновлення і зміцнення здоров'я людей.

Вся фізіотерапія підрозділяється відповідно до тією енергією, яка подається організму: теплолікування, електролікування, світлолікування, механолеченіє, водолікування.

Природні фізичні чинники (тепло, холод, світло, електричні і магнітні поля і ін.) Протягом багатьох тисячоліть надавали дію на організм людини, і в процесі еволюції у людини виробився певний спосіб реагування на їх вплив.

Знаючи зміни, що відбуваються в організмі при впливі фізичних факторів, ми можемо, застосовуючи той чи інший з них, цілеспрямовано змінювати протягом деяких процесів в організмі і внаслідок цього надавати лікувальну чи профілактичну дію.

Різні фізичні фактори, які використовуються для лікування, отримали назву «фізіотерапевтичних методів». Таким чином, фізіотерапевтичними методами є парафін, озокерит, лікувальні грязі, постійний ел. ток, постійне і змінне електричне поле, магнітні поля, світло, ультразвук і т.д.

Для правильного вибору фізіотерапевтичного лікування необхідно, по-перше, знати зміни, які відбуваються в організмі при даному захворюванні, тобто патогенез захворювання. Це потрібно для того, щоб поставити терапевтичну завдання: на який патологічний процес і яким чином вплинути. По-друге, треба знати які зміни викликають в організмі різні фізичні фактори, і як це впливає на перебіг патологічного процесу. Тому у кожного методу виділені терапевтичні ефекти - тобто лікувальну дію фізіотерапевтичного методу.

Терапевтичні ефекти методів тісно пов'язані з їх фізичною природою (ел. Струм, поле, світло, вода, механічні коливання та ін.), Способом їх застосування. Однак, незважаючи на різну природу, ряд чинників надає однотипні зміни в тканинах, які лежать в основі лікувальної дії і, є діючими факторами фізіотерапевтичних методів. Кожному з чинним фактору притаманні певні терапевтичні ефекти. А вони в свою чергу, визначають показання до кожного фізіотерапевтичному методу.

Таким чином, для успішного вибору фізіотерапевтичного лікування необхідно знати:

1. фізичні властивості методів і діючі фактори;
2. зміни, що виникають в організмі під впливом діючих факторів методу;
3. впливають звідси терапевтичні ефекти, які визначають показання до застосування фізіотерапевтичних методів.